

VZNIK VOJENSKÉHO VÝCVIKOVÉHO PROSTORU

Vojenský tábor na Kozí Horce

Již v prvorepublikových studiích zabývajících se možnostmi lokalizace vojenského výcvikového tábora do naší oblasti bylo počítáno s výstavbou soustředěných ubikací či vojenských táborů. Plány hovoří o výstavbě tří táborů. Prvním z nich měl být tábor situovaný v lesním celku Obora nad Podhradským rybníkem v Plumlově. Druhý z táborů měl být vystavěn v prostoru jihovýchodně od obce Drahaný, bližší lokalizace je bohužel neznámá. Konečně posledním táborem, který se jako jediný podařilo rozestavět a posléze i dobudovat, byl tábor Kozí Horka nad obcemi Dědice a Hamiltony u Vyškova.

Kozí Horka

Pro tábor Kozí Horka bylo vybráno návrší nad obcí Dědice, kde se do té doby nacházela úzká políčka obhospodařovaná místními sedláky. Vřetenovitě tvarovaný prostor byl jasně vymezen svahem údolí Velké Hané od JZ a komunikací, která odbočovala ze silnice Dědice–Radslavice a směřovala přes Vešperk a sv. Annu na Ferdinandsko. Tábořiště bylo původně proponováno pro 2 pluky, 3 300 lidí, 200 koní, jeden dělostřelecký oddíl. Není nám známo, kdy bylo započato s výstavbou tábora. Vodítkem však může být zmínka o nákupu 21 železných koster z Vítkovických železáren určených pro výstavbu montovatelných baráků tábořiště ve Vyškově, která je uvedena v dokumentech pocházejících z bývalé síně tradic na záměčku Ferdinandsko. Tato zmínka je datována do dubna 1938, z čehož lze usuzovat, že výstavba tábora byla započata ještě před okupací naší republiky.

Plánovaná podoba tábora na Kozí Horce

Budovy v táboře byly zděné (snad i dřevěné), většinou přízemní, max. dvoupodlažní, se sedlovými střechami. Hlavní tepnou celého tábora se stala spojnice jižní a severní brány, z níž byly vytyčeny kolmice postranních „ulic“ oddělujících jednotlivé bloky a části tábora. Ulice a ostatní prostranství byla zkrášlena výsadbou stromů. Samozřejmostí bylo zavedení elektřiny a vody. Sloh budov lze charakterizovat jako ryze účelový. Přesto je možné vypořádat jisté typické stavební znaky: situování budov do svahu, nízké štíty, ze štítové stěny situované vchody do jednotlivých baráků, nad nimi umístěné plastické vlysy určené pro nápisy, které prozrazovaly určení budov, typická omítka (nepravidelné drsné plošky v hladké omítce).

Úzkorozchodná drážka Vedralka

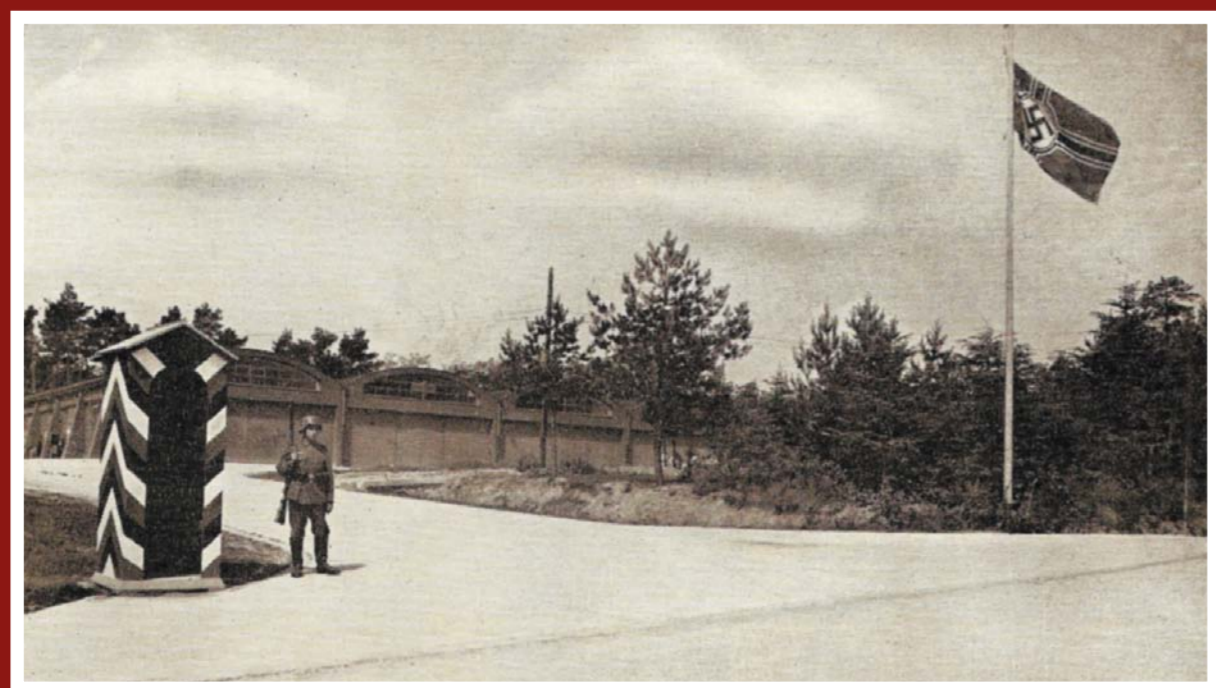
Dělníci s úzkorozchodným vláčkem užívaným na Vedralce, dle sdělení pamětníka (čtvrtý zleva za lokomotivou) však již na staveništi Eichlerky (?)

Období vzniku vojenského výcvikového tábora v Dědicích a jeho několikaletá existence v posledních chvílích předválečného Československa je stále obestřeno mnoha záhadami a nejasnostmi. Důvodů je možno vyslovit několik, nejpádnejším se však jeví být velký stupeň utajení, kterému podléhala veškerá výstavba infrastruktury budoucích cvičišť. Dobové dokumenty dotčených okresních úřadů tento fakt plně potvrzují, dochovala se například hlášení o pohybu a zadržení několika podezřelých osob v prostoru vojenského cvičiště.

Vraťme se do poloviny 30. let 20. století, kdy padlo rozhodnutí o zřízení VT Dědice u Vyškova. Výstavbě cvičných objektů na střelnicích samozřejmě předcházela celá řada prací. Samotné zpřístupnění území pro vojenský provoz a odvoz značného ob-

jemu dříví z exploatovaných cílových ploch znamenalo výstavbu zcela nových a zpevnění či rozšíření stávajících lesních komunikací. Při odlesňovacích pracech, resp. při následném vyvážení a přibližování vytěžené hmoty, byly vesměs využívány koňské potahy rolníků z okolních obcí, v menší míře též nákladní auta. Málokdo však dnes tuší, že k tomuto výčtu užitých dopravních prostředků možno přiřadit i vagonky úzkokolejné železniční dráhy – Vedralky.

Silnice Vedralka, budovaná ve druhé polovině roku 1935, měla za úkol spojit Myslejovice s velitelstvím výcvikového tábora na záměčku Ferdinandsko a zpřístupnit právě odlesňované cílové plochy v prostoru mezi kótami Srncí–Stříbrná (z velké části revír Ferdinandsko), které náležely k budoucí dělostřelecké střelnici. Svůj název dostala po generálu Jaroslavu Vedralovi, který byl zřejmě iniciátorem její výstavby. Jak již dnes víme, silnička sloužila též jako těleso zmiňované úzkorozchodné dráhy.

Úpálí – Truppenübungsplatz Wischau, původně čs. tankové garáže – r. 1943 (pohlednice, jediné dochované zobrazení)

Pěší polní střelnice – r. 1938